

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

SISUSTUSALAN AMMATTITUTKINTO 2013

Määräys 38/011/2013

© Opetushallitus ja tekijät

Määräykset ja ohjeet 2013:42

ISBN 978-952-13-5645-2 (nid.)

ISBN 978-952-13-5646-9 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-887X (painettu)

ISSN 1798-8888 (verkkójulkaisu)

Taitto: Edita Prima Oy

www.oph.fi/julkaisut

Kopijyvä Oy, Espoo 2013

MÄÄRÄYS

14.11.2013

38/011/2013

Voimassaoloaika: **1.1.2014 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L 631/98, 13 § 2 mom

Kumoo Opetushallituksen määräyksen
18.12.2007 nro 34/011/2007

Muuttaa Opetushallituksen määräystä

-

SISUSTUSALAN AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt sisustusalan ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.1.2014 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitetut tutkintasuoritukset voidaan saattaa loppuun perusteiden 18.12.2007 nro 34/011/2007 mukaisesti 31.12.2015 mennessä.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Opetusneuvos

Hanna Ketonen

LIITE

Sisustusalan ammattitutkinto 2013

Sisältö

1	Näyttötutkinnot	7
1.1	Näyttötutkintojen järjestäminen	7
1.2	Näyttötutkinnon suorittaminen	7
1.3	Näyttötutkinnon perusteet.....	7
1.4	Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa	8
1.5	Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa.....	8
1.6	Todistukset	9
1.7	Näyttötutkintoon valmistava koulutus	10
2	Sisustusalan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen, tutkinnon osat ja tutkinnon muodostuminen	11
2.1	Sisustusalan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen	11
2.2	Sisustusalan ammattitutkinnon osat ja tutkinnon muodostuminen.....	12
3	Sisustusalan ammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet	13
3.1	Sisustaminen tekstiilituotteilla	14
	Ammattitaitovaatimukset	14
	Ammattitaidon osoittamistavat	17
3.2	Sisäpintojen käsittely	17
	Ammattitaitovaatimukset	17
	Ammattitaidon osoittamistavat	20
3.3	Sisustusrakentaminen	20
	Ammattitaitovaatimukset	20
	Ammattitaidon osoittamistavat	23
3.4	Sisustusalan asiakaspalvelu ja myyntityö.....	24
	Ammattitaitovaatimukset	24
	Ammattitaidon osoittamistavat	27
3.5	Kalusteiden asentaminen	27
	Ammattitaitovaatimukset	27
	Ammattitaidon osoittamistavat	30
3.6	Näyttely- tai esittelytilan rakentaminen	31
	Ammattitaitovaatimukset	31
	Ammattitaidon osoittamistavat	34
3.7	Sisustusalan yrittäjänä toimiminen	34
	Ammattitaitovaatimukset	34
	Ammattitaidon osoittamistavat	37
3.8	Tutkinnon osa muusta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta	38

1 Näyttötutkinnot

1.1 Näyttötutkintojen järjestäminen

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset. Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta.

1.2 Näyttötutkinnon suorittaminen

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arvioijien valinnassa. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määrätyt tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

1.3 Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat.

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritellyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintoimintoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammattikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityis-

tä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon arviointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason.

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi.

1.4 Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa

Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen sekä tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Henkilökohtaistamisessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (L 952/2011) 11 §:n säännökset opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista.

Opetushallitus on antanut henkilökohtaistamista koskevan erillisen määräyksen (43/011/2006).

1.5 Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa

Ammattitaidon arvioinnissa tulee perusteellisesti ja huolellisesti tarkastella sitä, miten tutkinnon suorittaja on osoittanut osaavansa sen, mitä tutkinnon perusteissa ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa edellytetään. Arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Vain yhden menetelmän käytöllä ei välttämättä saada luotettavaa tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon ala- ja tutkintokohtaiset erityispiirteet tutkinnon perusteiden mukaisesti. Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkintotoimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta.

Ammattitaidon arviointi on prosessi, jossa arviointiaineiston keräämisellä ja arvioinnin dokumentoinnilla on keskeinen merkitys. Työelämän sekä opettajien edustajat tekevät kolmikantaisesti huolellisen ja monipuolisen arvioinnin. Jokaisen tutkinnon suorittajan tulee selvästi saada tietoonsa arvioinnin perusteet. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Näyttötutkinnon järjestäjä laatii arvioinnin kohteena olevan tutkinnon osan suorittamisesta arviointipöytäkirjan, jonka arvioijat allekirjoittavat. Tutkinnon suorittajalle tämän jälkeen annettava palaute on osa hyvää arviointiprosessia. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta.

Arvioijat

Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivilla henkilöillä tulee olla hyvä ammattitaito ko. näyttötutkinnon alalta. Tutkintotoimikunta ja näyttötutkinnon järjestäjä sopivat arvioijista näyttötutkintojen järjestämissopimuksessa.

Arvioinnin oikaisu

Tutkinnon suorittaja voi lainsäädännön mukaisen määräajan puitteissa pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta, jonka toimialaan ja -alueeseen kyseessä oleva tutkinto kuuluu. Kirjallinen oikaisupyynnö osoitetaan tutkintotoimikunnalle. Tutkintotoimikunta voi arvioijia kuultuaan velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin. Arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun tutkintotoimikunnan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

1.6 Todistukset

Tutkintotodistuksen ja todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta. Todistuksen valmistavaan koulutukseen osallistumisesta antaa koulutuksen järjestäjä. Opetushallitus on antanut määräyksen todistuksiin merkittävistä tiedoista.

Näyttötutkinnon osan tai osien suorittamisesta annetaan todistus silloin, kun näyttötutkintoon osallistuva sitä pyytää. Tutkintotodistuksen ja myös todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta allekirjoittavat tutkintotoimikunnan edustaja ja näyttötutkinnon järjestäjän edustaja.

Opetushallituksen hyväksymään ammattikirjaan tehty merkintä näyttötutkinnon suorittamisesta on tutkintotodistukseen rinnastettava todistus näyttötutkinnon suorittamisesta. Näyttötutkinnon järjestäjä hankkii ja allekirjoittaa ammattikirjan. Ammattikirja on näyttötutkinnon suorittajalle maksullinen.

1.7 Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11, 13, 13 a ja 16 §:n säännökset.

2 Sisustusalan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen, tutkinnon osat ja tutkinnon muodostuminen

2.1 Sisustusalan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen

Sisustusalan ammattilaisen tehtävänä on parantaa kotien, työpaikkojen, yritysten ja muiden tilojen viihtyisyyttä ja siten edistää ihmisten hyvinvointia. Hän toteuttaa tarkoituksenmukaisia sisustuskokonaisuuksia.

Sisustusalan ammattitutkinnossa tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa sisustamalla tekstiilituotteilla, käsittelemällä sisäpintoja tai sisustusrakentamisella. Valinnaisissa tutkinnon osissa tutkinnon suorittaja voi osoittaa osaamisensa asentamalla kalusteita, sisustusalan asiakaspalvelu- ja myyntitöissä, rakentamalla näyttely- tai esittelytilan tai kehittämällä sisustusalan yritystoimintaansa. Tutkinnon suorittaja voi halutessaan valita valinnaiseksi tutkinnon osaksi myös tutkinnon osan jostain muusta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta, jolloin hän voi laajentaa tai syventää osaamistaan kyseisellä ammattialalla.

Sisustusalan ammattitutkintoa suorittaessaan tutkinnon suorittaja osoittaa hallitsevansa sisustustyöhön liittyviä työkokonaisuuksia tutkinnon osissa kuvattujen vaatimustasojen mukaisesti. Hän noudattaa alalla voimassa olevia lakeja ja asetuksia sekä muita määräyksiä ja ohjeita. Tutkinnon suorittaja voi osoittaa osaamisensa tarjoamalla tuotteita, palveluita tai työsuorituksia.

Suoritettuaan sisustusalan ammattitutkinnon tutkinnon suorittajalla on laaja-alaiset taidot työskennellä sisustusalan työtehtävissä, ja hänellä on hyvät edellytykset ylläpitää ja kehittää omaa toimintaansa. Hänellä on myös valmiudet ja kyky muuntaa ja soveltaa taitojaan itsenäisesti, vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä.

Sisustusalan ammattitutkinnon suorittanut henkilö suoriutuu työtehtävistä ammattityöntekijän joutuisuudella, toimii taloudellisesti ja vastaa siitä, että työn tulos on laadukas. Hän hallitsee ammattialansa tiedot ja taidot ja soveltaa niitä ratkaistessaan työtehtäviin liittyviä ongelmia. Hän suunnittelee työnsä sekä mahdollisesti myös muiden töitä ottaen huomioon muut toimijat. Hän arvioi osaamistaan ja tehtäväaluettaan niin, että kehittää työmenetelmiä, työn laatua ja taloudellisuutta.

Sisustusalan ammattitutkinnon suorittaneella on hyvät tiedonhaku- ja viestintätaidot, ja hän käyttää työtehtävien edellyttämiä ohjelmia. Hän seuraa myös alansa kansainvälistä kehitystä. Sisustusalan ammattitutkinnon suorittanut toimii joustavasti erilaisten ihmisten kanssa myös monikulttuurisissa työyhteisöissä.

Sisustusalan ammattilaisella on kokonaisnäkemys alan harjoittamisesta. Hän arvostaa ammattiaan ja edistää toiminnallaan myös alan arvostusta. Hänellä on hyvä ammattiosaaminen sekä vahva kokemus alalta.

2.2 Sisustusalan ammattitutkinnon osat ja tutkinnon muodostuminen

Sisustusalan ammattitutkinto muodostuu kolmesta tutkinnon osasta, joista vähintään yksi on pakollinen tutkinnon osa. Tutkinto on valmis, kun kaikki kolme tutkinnon osaa ovat hyväksytysti suoritettuja.

Sisustusalan ammattitutkinto
Pakolliset tutkinnon osat, joista tutkinnon suorittaja valitsee 1–3 osaa 3.1 Sisustaminen tekstiilituotteilla 3.2 Sisäpintojen käsitteleminen 3.3 Sisustusrakentaminen
Valinnaiset tutkinnon osat, joista tutkinnon suorittaja valitsee 0–2 osaa pakollisten osien valintojen mukaan 3.4 Sisustusalan asiakaspalvelu ja myyntityö 3.5 Kalusteiden asentaminen 3.6 Näyttely- tai esittelytilan rakentaminen 3.7 Sisustusalan yrittäjänä toimiminen 3.8 Tutkinnon osa muusta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta

3 Sisustusalan ammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet

Tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito osoitetaan tutkintotoimikunnan hyväksymän Sisustusalan ammattitutkinnon järjestämisuunnitelman perusteella henkilökohtaistetuissa tutkintotilaisuuksissa aidossa toiminnassa, jolloin tutkinnon suorittaja osoittaa kattavasti tutkinnon perusteiden edellyttämän ammatillisen osaamisen.

Tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittaja osoittaa valmiuksia ja kykyä soveltaa osaamistaan vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä. Hän myös osoittaa kykynsä arvioida kokemuksia ja ottaa käyttöön uusia toimintatapoja.

Arvioijat, jotka on perehdytetty arviointitehtävään, arvioivat tutkinnon suorittajan ammattitaidon tutkintotilaisuuksissa. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritusensa itsearviointiin. Arvioijat arvioivat ja dokumentoivat tutkinnon suorittajan osoittaman osaamisen tutkinnon ammattitaitovaatimusten, arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajalle annettava palaute arvioinnista on osa hyvää arviointiprosessia. Palaute voidaan antaa tutkinnon suorittajalle esimerkiksi arviointiesityksen tekemisen jälkeen.

Tutkinnon suorittajalle voidaan antaa mahdollisuus täydentää tutkintosuorituksiaan suullisesti. Arvioijat kirjaavat keskustelun aikana tehdyt havainnot arviointilomakkeeseen. Näin varmistetaan tutkintosuoritusten kattavuus ja arvioinnin luotettavuus. Tämä mahdollisuus voidaan järjestää tutkinnon osan suorittamisen yhteydessä tai sitten, kun kaikki tutkinnon osien suoritukset on tehty.

Sisustusalan ammattitutkinto arvioidaan tutkinnon osa kerrallaan niin, että tutkinnon suorittajan ammattitaitoa verrataan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin. Kolmikantainen arvioijaryhmä tekee tutkinnon osan kirjallisen arviointiesityksen tutkintotoimikunnalle sen jälkeen, kun tutkintosuoritukset on tehty kattavasti, luotettavasti ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Kolmikantaisen arvioijaryhmän jäsenet edustavat työnantajia, työntekijöitä, mahdollisesti itsenäisiä ammatinharjoittajia ja opettajia.

3.1 Sisustaminen tekstiilituotteilla

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- huomioida tilan eri tekijät
- huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa
- toimia asiakaslähtöisesti
- toimia yrittäjämäisesti
- käyttää materiaaleja
- sisustaa tekstiilituotteilla.

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida tilan eri tekijät.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tilan käyttötarkoituksen ja käyttäjäryhmän kartoittaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tilan käyttäjien tarpeita • arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta • rakentaa tilakokonaisuuden ottamalla huomioon tarvittaessa erityisryhmien tarpeet, jotka liittyvät tilan mitoitukseen, materiaaleihin ja visuaaliseen ilmeeseen • käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Esteettisten tekijöiden vaikutusten arviointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen sisustuskokonaisuudessa • huomioi muotojen ja kuvioiden vaikutuksen sisustuskokonaisuudessa • tunnistaa eri aikakausien sisustustyyliä • tekee työnsä viimeistellysti.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia asiakaslähtöisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työskentely asiakkaan kanssa	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • keskustelee avoimesti työn kustannuksista ja niihin vaikuttavista tekijöistä • esittää työlle vaihtoehtoisia toimivia työtapoja ja realistisia aikatauluja • käyttää tarkoituksenmukaisesti sähköisiä viestintävälineitä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteissa

	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tarvittaessa toista kotimaista kieltä tai vierasta kieltä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteessa • neuvottelee ja ideoi asiakkaan kanssa tavoitteellisesti tila-, rakenne- ja sisustusratkaisuista • esittää tarvittaessa havainnollisen suunnitelman asiakkaalle • tekee tarvittavat kirjalliset sopimukset asiakkaan kanssa riittävän aikaisin ennen työn aloitusta • pitää asiakkaan ajan tasalla ennalta sovitusti työn edetessä vaiheittain • tekee työtä asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaisesti • suosittelee tarvittaessa asiakkaalle muiden työkohteessa tarvittavien asiantuntijoiden palveluita.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia yrittäjämaisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Dokumenttien ja ohjeiden laatiminen ja noudattaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee suunnitelmia ja tekee niiden perusteella tilan tekstiilien valmistusohjeet • tulkitsee rakennuspiirustuksia siten, että kykenee hahmottamaan työkohteen kokonaisuuden laajuuden rakenteiden ja mitoituksen osalta • toimii piirustusten ja kirjallisten ohjeiden mukaisesti • toimii voimassa olevan lainsäädännön sekä muiden mm. kulluttajansuojaa ja yrittäjyyttä koskevien määräysten ja ohjeiden mukaisesti • tekee työstään kirjallisen tarjouksen.
Tietotekniikan käyttäminen työssä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii tietokoneella asianmukaisia ja monipuolisia dokumentteja • käyttää viestinnässä sujuvasti nykyaikaisia viestintävälineitä • etsii tietoa alansa tuotteista ja palveluista internetistä.
Oma-aloitteinen ja itsenäinen toiminta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • on oma-aloitteinen ja työskentelee itsenäisesti • ilmaisee havaintonsa, jos huomaa ristiriitoja työohjeissa ja toimituksissa • tarjoaa tarvittaessa apuaan ryhmän jäsenille ja osaa itse ottaa vastaan apua muilta • hankkii tietoa oman alansa uusista tuotteista ja ratkaisuista ja arvioi niitä kriittisesti • ottaa vastuun omasta työstään.

Tutkinnon suorittaja osaa käyttää materiaaleja.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Materiaalien valitseminen ja käyttäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee materiaalit käyttökohteen vaatimusten mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa • laskee materiaalin kulutuksen oikein • huomioi paloturvallisuusmääräykset materiaalivalinnoissaan.
Tutkinnon suorittaja osaa sisustaa tekstiilituotteilla.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työn suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii työssään työselitysten ja suunnitteluohjeiden mukaan • tulkitsee suunnitelmia ja tekee niiden perusteella tilan tekstiilien valmistusohjeet • valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät.
Tekstiilituotteiden valmistus	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valmistaa tekstiilituotteita tuottavasti, taloudellisesti ja kannattavasti • viimeistelee tekstiilituotteet luovutus- ja asennuskuntoon • sijoittaa, kiinnittää tai asentaa tekstiilituotteet paikoilleen huomioiden asiakkaan ja kohteen vaatimukset • laatii valmistamilleen tekstiilituotteille käyttö- tai hoito-ohjeet • tekee laadukasta työtä • seuraa alansa kehitystä.
Työvälineiden käyttö	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee työvälineet oikein ja tarkoituksenmukaisesti • käyttää työssä tarvittavia työvälineitä oikein ja turvallisesti • huoltaa työvälineitä ohjeiden mukaan.
Turvallinen ja ergonominen työskentely	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • järjestää työympäristönsä ottaen huomioon työpisteiden ja koneiden käytännöllisen sijoittelun, ergonomian, siisteyden ja viihtyisyyden • käyttää vaatimusten ja työkohteen mukaisia henkilösuojaimia • ennakoi ja minimoi työmaan työturvallisuusriskejä • huolehtii, että saatavilla on materiaalien ajantasaiset tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteet • toimii omalta osaltaan työpaikallaan työhyvinvointia edistävästi • ylläpitää ja edistää yleistä toimintakykyään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tässä tutkinnon osassa ammattitaito osoitetaan työprosessissa, jossa tutkinnon suorittaja sisustaa asiakkaan tilan erilaisista sisustustekstiileistä muodostuvalla kokonaisuudella. Tutkintosuoritus voi olla asunnon, oleskelutilan, kulkuneuvon tai julkisen tilan tai sen rajatun osakokonaisuuden sisustaminen tekstiilituotteilla. Osaaminen osoitetaan todellisessa työkohteessa, yrityksessä, jonka toimialaan kuuluu sisustustekstiilien valmistaminen.

Tutkinnon osassa tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa valmistamalla kaikki näyttöympäristöksi valitun tilan tekstiilit.

3.2 Sisäpintojen käsitteleminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- huomioida tilan eri tekijät
- huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa
- toimia asiakaslähtöisesti
- toimia yrittäjämäisesti
- käyttää materiaaleja
- käsitellä sisäpintoja.

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida tilan eri tekijät.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tilan käyttötarkoituksen ja käyttäjäryhmän kartoittaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tilan käyttäjien tarpeita • arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta • rakentaa tilakokonaisuuden huomioiden tarvittaessa erityisryhmien tarpeet, jotka liittyvät tilan mitoitukseen, materiaaleihin ja visuaaliseen ilmeeseen • käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Esteettisten tekijöiden vaikutusten arviointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen sisustuskokonaisuudessa • huomioi muotojen ja kuvioiden vaikutuksen sisustuskokonaisuudessa

	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa eri aikakausien sisustustyyliä ja arvostaa perinteisten sisätilojen materiaalien ja rakennusosien säilyttävää korjaamista • tekee työnsä viimeistellysti.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia asiakaslähtöisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työskentely asiakkaan kanssa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • keskustelee avoimesti työn kustannuksista ja niihin vaikuttavista tekijöistä • esittää työlle vaihtoehtoisia toimivia työtapoja ja realistisia aikatauluja • käyttää tarkoituksenmukaisesti sähköisiä viestintävälineitä asiakas-palvelu- ja sidosryhmätilanteissa • käyttää tarvittaessa toista kotimaista kieltä tai vierasta kieltä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteessa • neuvottelee ja ideoi asiakkaan kanssa tavoitteellisesti tila-, rakenne- ja sisustusratkaisuista • esittää tarvittaessa havainnollisen suunnitelman asiakkaalle • tekee tarvittavat kirjalliset sopimukset asiakkaan kanssa riittävän aikaisin ennen työn aloitusta • pitää asiakkaan ajan tasalla ennalta sovitusti työn edetessä vaiheittain • tekee työtä asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaisesti • suosittelee tarvittaessa asiakkaalle muiden työkohteessa tarvittavien asiantuntijoiden palveluita.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia yrittäjämäisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Dokumenttien ja ohjeiden laatiminen ja noudattaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa rakennus- ja maalausalan säädöksiä ja ohjeita • piirtää työhön liittyviä piirustuksia työtä suunnitellessaan • tulkitsee rakennuspiirustuksia siten, että kykenee hahmottamaan työkohteen kokonaisuuden laajuuden rakenteiden ja mitoituksen osalta • toimii piirustusten ja kirjallisten ohjeiden mukaisesti • tekee työstään kirjallisen tarjouksen.
Tietotekniikan käyttäminen työssä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii tietokoneella asianmukaisia ja monipuolisia dokumentteja • käyttää viestinnässä sujuvasti nykyaikaisia viestintävälineitä • etsii tietoa alansa tuotteista ja palveluista internetistä.

Oma-aloitteinen ja itsenäinen toiminta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • on oma-aloitteinen ja työskentelee itsenäisesti • ilmaisee havaintonsa, jos huomaa ristiriitoja työohjeissa ja toimituksissa • tarjoaa tarvittaessa apuaan ryhmän jäsenille ja osaa itse ottaa vastaan apua muilta • hankkii tietoa oman alansa uusista tuotteista ja ratkaisuista ja arvioi niitä kriittisesti • ottaa vastuun omasta työstään.
Tutkinnon suorittaja osaa käyttää materiaaleja.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Materiaalien valitseminen ja käyttäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee materiaalit käyttökohteen vaatimusten mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa • arvioi materiaalimenekin oikein • varastoi materiaalit siten, että ne varastoinnin aikana eivät menetä ominaisuuksiaan • hävittää pintakäsittelytyössä syntyneet jätteet määräysten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa käsitellä sisäpintoja.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työn suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii työssään joustavasti huomioiden myös muiden työmaalla työskentelevien työvaiheet, aikataulut ja mahdolliset muutostilanteet • tekee pintakäsittelytyöissä vaadittavat esivalmistelut.
Sisäpintojen käsittely	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee sisäpintojen pohjatyöt pintakäsittelykohteen vaatimusten mukaisesti • tapetoi huonetilan suunnitelmien mukaisella tapetilla • pintakäsittelee katto- ja seinäpintoja suunnitelmien mukaan • pintakäsittelee sisätilojen rakennusosia suunnitelmien mukaan • pintakäsittelee lattioita suunnitelmien mukaan • pintakäsittelee kalusteita viimeistellysti ja tarkoituksenmukaisilla tuotteilla • asentaa lukkopontillisen, uivan lattian • viimeistelee työkohteen käyttövalmiiksi • antaa asiakkaalle käyttö- ja huolto-opastuksen • noudattaa sovittuja aikatauluja ja työtapoja • huolehtii, että työmaa on siisti ja järjestyksessä työn aikana ja työn valmistuttua.

Työvälineiden käyttö	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • valitsee työvälineet oikein ja tarkoituksenmukaisesti • käyttää sisäpintakäsittelyissä tarvittavia työvälineitä oikein ja turvallisesti • huoltaa työvälineitä ohjeiden mukaan.
Turvallinen ja ergonominen työskentely	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • käyttää vaatimusten ja työkohteen mukaisia henkilösuojaimia • noudattaa rakennusalan työturvallisuusohjeita • huolehtii, että hänellä on voimassa oleva työturvallisuuskortti, jos sitä kyseisellä työmaalla vaaditaan • ennakoi ja minimoi työmaan työturvallisuusriskejä • toimii omalta osaltaan työpaikallaan työhyvinvointia edistävasti • ylläpitää ja edistää yleistä toimintakykyään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tässä tutkinnon osassa ammattitaito osoitetaan työprosessissa, jossa tutkinnon suorittaja tekee asiakkaan tilaan monipuolisesti sisäpintakäsittelyjä ja viimeistelee työkohteen. Osaaminen osoitetaan todellisessa työkohteessa, sisäpintakäsittelyjen palveluita tarjoavassa yrityksessä.

Tutkinnon osassa tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa tapetoimalla sekä pintakäsittelmällä katto- ja seinäpintoja, ovia tai ikkunoita ja kalusteita. Tutkinnon suorittaja asentaa lukkopontillisia lattioita ja pintakäsitlee lattioita. Sisäpintakäsittelyjen töitä tehdään ohjeiden ja suunnitelmien mukaan.

3.3 Sisustusrakentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- huomioida tilan eri tekijät
- huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa
- toimia asiakaslähtöisesti
- toimia yrittäjämäisesti
- käyttää materiaaleja
- rakentaa sisätiloja.

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida tilan eri tekijät.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tilan käyttötarkoituksen ja käyttäjäryhmän kartoittaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tilan käyttäjien tarpeita • arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta • rakentaa tilakokonaisuuden huomioiden tarvittaessa erityisryhmien tarpeet, jotka liittyvät tilan mitoitukseen, materiaaleihin ja visuaaliseen ilmeeseen • käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Esteettisten tekijöiden vaikutusten arviointi	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen sisustuskokonaisuudessa • huomioi muotojen ja kuvioiden vaikutuksen sisustuskokonaisuudessa • tunnistaa eri aikakausien sisustustyyliä ja arvostaa perinteisten sisätilojen materiaalien ja rakennusosien säilyttävää korjaamista • tekee työnsä viimeistellysti.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia asiakaslähtöisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työskentely asiakkaan kanssa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • keskustelee avoimesti työn kustannuksista ja niihin vaikuttavista tekijöistä • esittää työlle vaihtoehtoisia toimivia työtapoja ja realistisia aikatauluja • käyttää tarkoituksenmukaisesti sähköisiä viestintävälineitä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteissa • käyttää tarvittaessa toista kotimaista kieltä tai vierasta kieltä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteissa • neuvottelee ja ideoi asiakkaan kanssa tavoitteellisesti tila-, rakenne- ja sisustusratkaisuista • esittää tarvittaessa havainnollisen suunnitelman asiakkaalle • tekee tarvittavat kirjalliset sopimukset asiakkaan kanssa riittävän aikaisin ennen työn aloitusta • pitää asiakkaan ajan tasalla ennalta sovitusti työn edetessä vaiheittain • tekee työtä asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaisesti • suosittelee tarvittaessa asiakkaalle muiden työkohteessa tarvittavien asiantuntijoiden palveluita.

Tutkinnon suorittaja osaa toimia yrittäjämäisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Dokumenttien ja ohjeiden laatiminen ja noudattaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa rakennusalan säädöksiä ja ohjeita • piirtää työhön liittyviä piirustuksia työtä suunnitellessaan • tulkitsee rakennuspiirustuksia siten, että kykenee hahmottamaan työkohteen kokonaisuuden laajuuden rakenteiden ja mitoituksen osalta • toimii piirustusten ja kirjallisten ohjeiden mukaisesti • tekee työstään kirjallisen tarjouksen.
Tietotekniikan käyttäminen työssä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii tietokoneella asianmukaisia ja monipuolisia dokumentteja • käyttää viestinnässä sujuvasti nykyaikaisia viestintävälineitä • etsii tietoa alansa tuotteista ja palveluista internetistä.
Oma-aloitteinen ja itsenäinen toiminta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • on oma-aloitteinen ja työskentelee itsenäisesti • ilmaisee havaintonsa, jos huomaa ristiriitoja työohjeissa ja toimituksissa • tarjoaa tarvittaessa apuaan ryhmän jäsenille ja osaa itse ottaa vastaan apua muilta • hankkii tietoa oman alansa uusista tuotteista ja ratkaisuista ja arvioi niitä kriittisesti • ottaa vastuun omasta työstään.
Tutkinnon suorittaja osaa käyttää materiaaleja.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Materiaalien valitseminen ja käyttäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee materiaalit käyttökohteen vaatimusten mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa • arvioi materiaalimenekin oikein • valitsee, korjaa, purkaa ja säilyttää materiaaleja suunnitelmallisesti • varastoi materiaalit siten, että ne varastoinnin aikana eivät menetä ominaisuuksiaan • hävittää työssään syntyneet jätteet määräysten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa rakentaa sisätiloja.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työn suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii työssään joustavasti huomioiden myös muiden työmaalla työskentelevien työvaiheet, aikataulut ja mahdolliset muutostilanteet

	<ul style="list-style-type: none"> • varmistaa työkohteen alustojen olevan yhteensopivia kiinnitystapojen, kiinnitystarvikkeiden ja kiinnitysmateriaalien kanssa • tekee tarvittavat pintojen suojaukset.
Sisätilojen rakentaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • purkaa kevyitä väliseiniä ja rakennusosia ohjeiden ja suunnitelmien mukaan • rakentaa kevyitä väliseiniä ja kattoja ohjeiden ja suunnitelmien mukaan • tekee ohjeiden ja suunnitelmien mukaan aukkoja kevyisiin väliseiniin ja peittää niitä • rakentaa mittatarkasti koteloita putkistoille • asentaa istuvia ja moitteettomasti toimivia väliovia ja sisäikkunoita • asentaa tarvittaessa suunnitelmien mukaan listoja ja paneeleita huolellisesti ja viimeistellysti • tekee mittatarkasti ja viimeistellysti suunnitelmien mukaisia irt- ja kiintokalusteita levymateriaaleja työstämällä • viimeistelee työkohteen käyttövalmiiksi • noudattaa sovittuja aikatauluja ja työtapoja • huolehtii, että työmaa on siisti ja järjestyksessä työn aikana ja työn valmistuttua.
Työvälineiden käyttö	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee sisustusrakentamisessa tarvittavat työvälineet ja koneet oikein ja tarkoituksenmukaisesti • käyttää koneita ja työvälineitä oikein ja turvallisesti • huoltaa työvälineitä ja koneita ohjeiden mukaan.
Turvallinen ja ergonominen työskentely	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää vaatimusten ja työkohteen mukaisia henkilösuojaimia • noudattaa rakennusalan työturvallisuusohjeita • huolehtii, että hänellä on voimassa oleva työturvallisuuskortti, jos sitä kyseisellä työmaalla vaaditaan • ennakoi ja minimoi työmaan työturvallisuusriskejä • toimii omalta osaltaan työpaikallaan työhyvinvointia edistävästi • ylläpitää ja edistää yleistä toimintakykyään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tässä tutkinnon osassa ammattitaito osoitetaan työprosessissa, jossa tutkinnon suorittaja tekee asiakkaan tilaan sisustusrakentamisen kokonaisuuden ja viimeistelee työkohteen. Osaaminen osoitetaan todellisessa työkohteessa sisustusrakentamisen palveluita tarjoavassa yrityksessä.

Tutkinnon osassa tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa purkamalla ja rakentamalla kevyitä väliseiniä, tekemällä kevyisiin väliseiniin aukkoja ja peittämällä niitä. Tutkinnon suorittaja asentaa sisäovia ja -ikkunoita ja rakentaa kotelaita putkistoille. Lisäksi hän listoittaa ja paneloi huonetilaa. Sisärakentamisen töitä tehdään ohjeiden ja suunnitelmien mukaan.

3.4 Sisustusalan asiakaspalvelu ja myyntityö

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- huomioida tilan eri tekijät
- huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa
- myydä sisustusalan tuotteita ja palveluja
- hoitaa ja kehittää asiakkuuksia
- ylläpitää ja kehittää työelämätaitojaan.

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida tilan eri tekijät.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tilan käyttötarkoituksen ja käyttäjäryhmän kartoittaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tilan käyttäjien tarpeita • arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta • rakentaa tilakokonaisuuden huomioiden tarvittaessa erityisryhmien tarpeet, jotka liittyvät tilan mitoitukseen, materiaaleihin ja visuaaliseen ilmeeseen • käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Esteettisten tekijöiden vaikutusten arviointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen sisustuskokonaisuudessa • huomioi muotojen ja kuvioiden vaikutuksen sisustuskokonaisuudessa • tunnistaa eri aikakausien sisustustyyliä ja arvostaa perinteisten sisätilojen materiaalien ja rakennusosien säilyttävää korjaamista.

Tutkinnon suorittaja osaa myydä sisustusalan tuotteita ja palveluja.

Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Sisustusalan myyntiin valmistautuminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee oma-aloitteisesti myyntityötään ottaen huomioon sisustusalan asiakkaiden tarpeet ja odotukset • asettaa myyntityölleen realistisia tavoitteita • hyödyntää asiakas-, markkina- ja kilpailijatietoa suunnitellessaan omaa toimintaansa ja myynnin toteutusta • hinnoittelee yrityksen sisustusalan tuotteet ja palvelut ottaen huomioon yrityksen ohjeet • huolehtii asiakasympäristön toimivuudesta ja viihtyisyydestä ottaen huomioon yrityksen ohjeet • huolehtii myynti- ja palveluympäristön järjestyksestä.
Sisustusalan tuotteiden ja palveluiden myyminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvostaa asiakkaita yksilöinä ja asennoituu myönteisesti asiakaspalvelutyöhönsä • luo palvelutapahtumasta asiakkaalle positiivisen kokemuksen • käyttää tarvittaessa toista kotimaista tai vierasta kieltä myynti- ja asiakaspalvelutilanteessa • opastaa asiakasta sisustusalan tuotteiden ja palvelujen käytössä • perehtyy keskustelussa asiakkaan kanssa hänen yksilöllisiin tarpeisiinsa • tarjoaa aktiivisesti asiakkaan tarpeisiin sopivia ratkaisuja • yhdistää yrityksen sisustusalan tuotteita ja palveluita asiakkaan tarpeita ja toiveita tyydyttäväksi kokonaisuudeksi • hyödyntää sähköisiä viestimiä ja yrityksen markkinointikanavia omassa työssään • osallistuu oman työnsä puitteissa markkinointimateriaalin tuottamiseen • ottaa luontevasti vastaan työstään saamansa palautteen • käyttää alennus- ja maksuehtoja kannattavasti • arvioi myyntityön kannattavuutta • toimii yrityksen palautus-, vaihto- ja takuukäytäntöjen mukaisesti • seuraa alansa kehitystä kotimaassa ja ulkomailla • päivittää ammattitaitoaan monipuolisesti erilaisista tietolähteistä ja koulutustilaisuuksista.

Toimitusprosessin hallinta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hoitaa sisustusalalan ja vastuittensa mukaisesti tavanomaiset tilaukset käyttäen yrityksensä tilausjärjestelmiä • hoitaa sisustusalalan tuotteiden ja materiaalien vastaanoton ja siitä aiheutuvat toimenpiteet • hoitaa sisustusalalan tuotteiden esillepanon toimitilassa • varmistaa, että myyty sisustusalalan tuote tai palvelu on toimitettu asiakkaalle sopimuksen mukaisesti.
Tehokas ja taloudellinen sisustusalalle erikoistunut myyntityö	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii aktiivisesti ja aloitteellisesti saavuttaakseen yrityksen taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet • seuraa raportointijärjestelmien ja tunnuslukujen avulla myynnin toteutumista suhteessa asetettuihin tavoitteisiin • käyttää suunnitelmallisesti ja tehokkaasti oman työaikansa • hyödyntää tietotekniikkaa ja käyttää työhönsä liittyviä tietoteknisiä sovellusohjelmia.
Säädösten ja ohjeiden noudattaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa sisustusalalan yrityksen asiakaspalvelua koskevia toimintatapoja ja ohjeita • toimii oman työyksikkönsä turvallisuussuunnitelman ja -määräysten mukaisesti ja kääntyy tarvittaessa esimiehen tai asiantuntijan puoleen.
Tutkinnon suorittaja osaa hoitaa ja kehittää asiakkuuksia.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työskentely asiakkaan kanssa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • pitää yhteyttä asiakkaisiin yrityksen toimintatapojen ja oman toimenkuvansa mukaisesti • hyödyntää toiminnassa yhteistyöverkostoja • välittää asiakkuuksista saamaansa tietoa ja kokemuksia eteenpäin yrityksessä ja yhteistyöverkostoille • palvelee ja toimii sujuvasti ja joustavasti erilaisissa asiakaspalvelutilanteissa yrityksen toimintatapojen mukaisesti • ohjaa asiakkaan tarvittaessa eteenpäin muille asiantuntijoille • hoitaa jälkimarkkinoinnin ja reklamaatiot varmistaen asiakastytyväisyyden.
Asiakashallintajärjestelmien käyttäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää työssään asiakashallintajärjestelmiä yrityksen toimintatapojen mukaisesti • hyödyntää sekä asiakashallintajärjestelmästä että muualta hankkimaansa tietoa asiakaspalvelu- ja neuvottelutilanteissa.

Tutkinnon suorittaja osaa ylläpitää ja kehittää työelämätaitojaan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • on selvillä sisustusalan ammattitaitovaatimuksista ja arvioi realistisesti omia vahvuuksiaan ja ammatillisen kehittymisen haasteita • hakee sisustusalan tietoa monipuolisesti erilaisista tietolähteistä ja koulutustilaisuuksista • kehittää ammattitaitoaan sisustusosalalla suunnitelmallisesti.
Työhyvinvoinnin ylläpitäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja hallitsee omatoimisesti ajankäyttöään • asettaa työtehtävät tärkeysjärjestykseen • toimii ergonomisesti oikein työtehtävissään.
Yhteistyökykyisesti toimiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työyhteisön ohjeita ja sääntöjä • pyrkii vaikuttamaan myönteisesti työyhteisön tulokselliseen toimintaan edistämällä myönteistä ilmapiiriä • toimii ryhmässä ja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • tekee realistisia tilannearvioita ja toimii joustavasti muuttuvissa työtilanteissa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tässä tutkinnon osassa ammattitaito osoitetaan toimimalla sisustusalan myynti- ja asiakaspalvelutehtävissä. Tutkintotilaisuudessa työtehtävät voivat olla esimerkiksi todellinen myynti-/asiakaspalvelutilanne tuote-esittelyineen työpaikalla, yrityksen liiketoimintatapojen esittely tai myynnin suunnitteluun, myyntiympäristön parantamiseen tai markkinointimateriaalin tuottamiseen liittyviä tehtäviä.

3.5 Kalusteiden asentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- huomioida tilan eri tekijät
- huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa
- toimia asiakaslähtöisesti
- toimia yrittäjämäisesti
- käyttää materiaaleja
- asentaa kalusteita.

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida tilan eri tekijät.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tilan käyttötarkoituksen ja käyttäjäryhmän kartoittaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tilan käyttäjien tarpeita • arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta • rakentaa tilakokonaisuuden huomioiden tarvittaessa erityisryhmien tarpeet, jotka liittyvät tilan mitoitukseen, materiaaleihin ja visuaaliseen ilmeeseen • käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Esteettisten tekijöiden vaikutusten arviointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen sisustuskokonaisuudessa • huomioi muotojen ja kuvioiden vaikutuksen sisustuskokonaisuudessa • tunnistaa eri aikakausien sisustustyyliä ja arvostaa perinteisten sisätilojen materiaalien ja rakennusosien säilyttävää korjaamista • tekee työnsä viimeistellysti.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia asiakaslähtöisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työskentely asiakkaan kanssa	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • keskustelee avoimesti työn kustannuksista ja niihin vaikuttavista tekijöistä • esittää työlle vaihtoehtoisia toimivia työtapoja ja realistisia aikatauluja • käyttää tarkoituksenmukaisesti sähköisiä viestintävälineitä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteissa • käyttää tarvittaessa toista kotimaista kieltä tai vierasta kieltä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteissa • neuvottelee jaideoi asiakkaan kanssa tavoitteellisesti tila-, rakenne- ja sisustusratkaisuista • esittää tarvittaessa havainnollisen suunnitelman asiakkaalle • tekee tarvittavat kirjalliset sopimukset asiakkaan kanssa riittävän aikaisin ennen työn aloitusta • pitää asiakkaan ajan tasalla ennalta sovitusti työn edetessä vaiheittain • tekee työtä asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaisesti • suosittelee tarvittaessa asiakkaalle muiden työkohteessa tarvittavien asiantuntijoiden palveluita.

Tutkinnon suorittaja osaa toimia yrittäjämäisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Dokumenttien ja ohjeiden laatiminen ja noudattaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa rakennusalan säädöksiä ja ohjeita • piirtää työhön liittyviä piirustuksia työtä suunnitellessaan • tulkitsee rakennuspiirustuksia siten, että kykenee hahmottamaan työkohteen kokonaisuuden laajuuden rakenteiden ja mitoituksen osalta • toimii piirustusten ja kirjallisten ohjeiden mukaisesti • tekee työstään kirjallisen tarjouksen.
Tietotekniikan käyttäminen työssä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii tietokoneella asianmukaisia ja monipuolisia dokumentteja • käyttää viestinnässä sujuvasti nykyaikaisia viestintävälineitä • etsii tietoa alansa tuotteista ja palveluista internetistä.
Oma-aloitteinen ja itsenäinen toiminta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • on oma-aloitteinen ja työskentelee itsenäisesti • ilmaisee havaintonsa, jos huomaa ristiriitoja työohjeissa ja toimituksissa • tarjoaa tarvittaessa apuaan ryhmän jäsenille ja osaa itse ottaa vastaan apua muilta • hankkii tietoa oman alansa uusista tuotteista ja ratkaisuista ja arvioi niitä kriittisesti • ottaa vastuun omasta työstään.
Tutkinnon suorittaja osaa käyttää materiaaleja.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Kalustemateriaalien valitseminen ja käyttäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kalusteiden materiaalit käyttökohteen vaatimusten mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa • arvioi materiaalien oikein • valitsee, korjaa, purkaa ja säilyttää materiaaleja suunnitelmallisesti • varastoi materiaalit siten, että ne varastoinnin aikana eivät menetä ominaisuuksiaan • hävittää työssään syntyneet jätteet määräysten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa asentaa kalusteita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työn suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii työssään joustavasti huomioiden myös muiden työmaalla työskentelevien työvaiheet, aikataulut ja mahdolliset muutostilanteet

	<ul style="list-style-type: none"> • tekee työkohteen tarkistusmittaukset huolellisesti • tarkistaa asennustyössään rakenteiden ja niihin asennettavien kalusteiden riittävän lujuuden.
Kalusteiden asennus	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kokoaa irtokalusteita kalustevalmistajan ohjeiden mukaan • kokoaa kiinteitä kalusteita kalustevalmistajan ohjeiden mukaan • asentaa kalusteet ja varusteet suunnitelmien, ohjeiden ja rakennusalan määräysten mukaisesti • asentaa kalustekokonaisuuksiin liittyvät pintamateriaalit ja rakennusosat viimeistellysti • viimeistelee työkohteen käyttövalmiiksi • antaa asiakkaalle käyttö- ja huolto-opastuksen • noudattaa sovittuja aikatauluja ja työtapoja • huolehtii, että työmaa on siisti ja järjestyksessä työn aikana ja työn valmistuttua.
Työvälineiden käyttö	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee työhön tarvittavat työvälineet ja koneet oikein ja tarkoituksenmukaisesti • käyttää koneita ja tarvikkeita oikein ja turvallisesti • huoltaa työvälineitä ja koneita ohjeiden mukaan.
Turvallinen ja ergonominen työskentely	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää vaatimusten ja työkohteen mukaisia henkilösuojaimia • noudattaa rakennusalan työturvallisuusohjeita • huolehtii, että hänellä on voimassa oleva työturvallisuuskortti, jos sitä kyseisellä työmaalla vaaditaan • ennakoi ja minimoi työmaan työturvallisuusriskejä • toimii omalta osaltaan työpaikallaan työhyvinvointia edistävästi • ylläpitää ja edistää yleistä toimintakykyään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tässä tutkinnon osassa ammattitaito osoitetaan työprosessissa, jossa tutkinnon suorittaja asentaa asiakkaalle kalustekokonaisuuden ja viimeistelee työkohteen. Lisäksi tutkinnon suorittaja kokoaa irtokalusteita.

Osaaminen osoitetaan todellisessa työkohteessa yrityksessä, joka tarjoaa kalusteasentamisen palveluita.

3.6 Näyttely- tai esittelytilan rakentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- huomioida tilan eri tekijät
- huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa
- toimia asiakaslähtöisesti
- toimia yrittäjämäisesti
- käyttää materiaaleja ja tuotteita
- toteuttaa näyttely- tai esittelytilan.

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida tilan eri tekijät.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tilan käyttötarkoituksen ja käyttäjäryhmän kartoittaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tilan käyttäjien tarpeita • arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta • rakentaa tilakokonaisuuden huomioiden tarvittaessa erityisryhmien tarpeet, jotka liittyvät tilan mitoittamiseen, materiaaleihin, kalusteisiin ja visuaaliseen ilmeeseen • käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Esteettisten tekijöiden vaikutusten arviointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen sisustuskokonaisuudessa • huomioi muotojen ja kuvien vaikutuksen sisustuskokonaisuudessa • tunnistaa eri aikakausien sisustustyyliä • tekee työnsä viimeistellysti.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia asiakaslähtöisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työskentely asiakkaan kanssa	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • keskustelee avoimesti työn kustannuksista ja niihin vaikuttavista tekijöistä • esittää työlle vaihtoehtoisia toimivia työtapoja ja realistisia aikatauluja • käyttää tarkoituksenmukaisesti sähköisiä viestintävälineitä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteissa

	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tarvittaessa toista kotimaista kieltä tai vierasta kieltä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteessa • neuvottelee ja ideoi asiakkaan kanssa tavoitteellisesti tila-, rakenne- ja sisustusratkaisuista • esittää tarvittaessa havainnollisen suunnitelman asiakkaalle • tekee tarvittavat kirjalliset sopimukset asiakkaan kanssa riittävän aikaisin ennen työn aloitusta • pitää asiakkaan ajan tasalla ennalta sovitusti työn edetessä vaihteiden • tekee työtä asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaisesti • suosittelee tarvittaessa asiakkaalle muiden työkohteessa tarvittavien asiantuntijoiden palveluita.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia yrittäjämäisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Dokumenttien ja ohjeiden laatiminen ja noudattaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa rakennus- ja maalausalan säädöksiä ja ohjeita • piirtää työhön liittyviä piirustuksia työtä suunnitellessaan • tulkitsee rakennuspiirustuksia siten, että kykenee hahmottamaan työkohteen kokonaisuuden laajuuden rakenteiden ja mitoituksen osalta • toimii piirustusten ja kirjallisten ohjeiden mukaisesti • tekee työstään kirjallisen tarjouksen.
Tietotekniikan käyttäminen työssä	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • laatii tietokoneella asianmukaisia ja monipuolisia dokumentteja • käyttää viestinnässä sujuvasti nykyaikaisia viestintävälineitä • etsii tietoa alansa tuotteista ja palveluista internetistä.
Omaaloitteinen ja itsenäinen toiminta	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • on omaaloitteinen ja työskentelee itsenäisesti • ilmaisee havaintonsa, jos huomaa ristiriitoja työohjeissa ja toimituksissa • tarjoaa tarvittaessa apuaan ryhmän jäsenille ja osaa itse ottaa vastaan apua muilta • hankkii tietoa oman alansa uusista tuotteista ja ratkaisuista ja arvioi niitä kriittisesti • ottaa vastuun omasta työstään.

Tutkinnon suorittaja osaa käyttää materiaaleja ja tuotteita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Näyttely- tai esittelytilassa käytettävien materiaalien ja tuotteiden valitseminen, hankkiminen ja käyttäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee näyttely- tai esittelytilaan tarvittavat materiaalit vaatimusten ja tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa • selvittää sisustettavaan tilaan tarvittavien materiaalien, rakenteiden, elementtien ja tuotteiden hankintapaikat • arvioi materiaalien oikein • arvioi tuotteiden tarpeen oikein • järjestää materiaalien ja tuotteiden kuljetukset siten, että ne eivät vahingoitu • hävittää työssään syntyneet jätteet määräysten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa toteuttaa näyttely- tai esittelytilan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työn suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii työssään joustavasti huomioiden myös muiden työmaalla työskentelevien työvaiheet, aikataulut ja mahdolliset muutostilanteet.
Näyttely- tai esittelytilan rakentaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee yksittäisiä rakenteita tai kokoaa rakenteet valmiista elementeistä siten, että tilasta muodostuu tavoitteiden mukainen kokonaisuus • asentaa rakenteet, elementit ja tuotteet suunnitelmien, ohjeiden ja työkohteen määräysten mukaisesti huomioiden tilan käyttäjien turvallisuuden • toteuttaa näyttely- tai esittelytilan suunnitelmien mukaan • viimeistelee työkohteen käyttövalmiiksi • antaa asiakkaalle käyttöopastuksen • noudattaa sovittuja aikatauluja ja työtapoja • tekee työnsä viimeistellysti • huolehtii, että työmaa on siisti ja järjestyksessä työn aikana ja työn valmistuttua.
Työvälineiden käyttö	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee työhön tarvittavat työvälineet ja koneet oikein ja tarkoituksenmukaisesti • käyttää koneita ja tarvikkeita oikein ja turvallisesti • huoltaa työvälineitä ja koneita ohjeiden mukaan.

Turvallinen ja ergonominen työskentely	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • käyttää vaatimusten ja työkohteen mukaisia henkilösuojaimia • noudattaa rakennusalan työturvallisuusohjeita • huolehtii, että hänellä on voimassa oleva työturvallisuuskortti, jos sitä kyseisellä työmaalla vaaditaan • ennakoi ja minimoi työmaan työturvallisuusriskejä • toimii omalta osaltaan työpaikallaan työhyvinvointia edistävästi • ylläpitää ja edistää yleistä toimintakykyään.
--	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Tässä tutkinnon osassa ammattitaito osoitetaan työprosessissa, jossa tutkinnon suorittaja rakentaa ja asentaa asiakkaalle näyttely- tai esittelytilan ja viimeistelee työkohteen. Sisustettava tila voi olla messuosasto, muu esittelytila tai asunto, joka stailataan myyntiä tai muuta erityistarvetta varten.

3.7 Sisustusalan yrittäjänä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- huomioida tilan eri tekijät
- huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa
- määritellä mahdollisuutensa ja valmiutensa toimia sisustusallalla yrittäjänä
- laatia tai päivittää liiketoimintasuunnitelman
- hinnoitella tuotteensa ja palvelunsa
- toteuttaa tuotanto- tai palveluprosessin
- kehittää omia yrittäjävalmiuksiaan.

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa huomioida tilan eri tekijät.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tilan käyttötarkoituksen ja käyttäjäryhmän kartoittaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tilan käyttäjien tarpeita • arvioi tilan vaatimuksia tilassa tapahtuvan toiminnan näkökulmasta • rakentaa tilakokonaisuuden huomioiden tarvittaessa erityisryhmien tarpeet, jotka liittyvät tilan mitoittamiseen, materiaaleihin, kalusteisiin ja visuaaliseen ilmeeseen • käyttää apunaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Tutkinnon suorittaja osaa huomioida esteettisten tekijöiden vaikutuksen tilassa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Esteettisten tekijöiden vaikutusten arviointi	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • selvittää värien ja valon käytön vaikutuksen ja merkityksen sisustuskokonaisuudessa • huomioi muotojen ja kuvioiden vaikutuksen sisustuskokonaisuudessa • tunnistaa eri aikakausien sisustustyyliä • tekee työnsä viimeistellysti.
Tutkinnon suorittaja osaa määritellä mahdollisuutensa ja valmiutensa toimia sisustusalalla yrittäjänä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Oman ammattitaidon ja omien yrittäjävalmiuksien arvioiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkastelee ja kuvailee realistisesti ja kriittisesti omat ominaisuutensa ja elämäntilanteensa yrittäjänä toimimisen kannalta • arvioi sisustusalalla yrittäjänä toimimiseen liittyvät henkilökohtaiset hyödyt ja riskit • arvioi oman ammatillisen sisustusalalla osaamisensa riittävyyttä asiantuntijoiden näkemyksiä hyödyntäen • kartoittaa, millaisia toimintaverkostoja yritys tarvitsee • arvioi asiantuntijoiden avulla verkoston hyödyntämismahdollisuudet ja riskit oman yritystoiminnan kannalta • laatii suunnitelman yrityksen verkostoista ja verkostojen hyödyntämisestä.
Liikeidean määrittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • selvittää yritystoimintansa pohjaksi sisustusalalla yrittäjänä toimimisen vastuut ja velvoitteet • tutustuu yrittämistä säätelevään lainsäädäntöön • kartoittaa mahdolliset asiakkaat ja heidän tarpeensa nyt ja lähitulevaisuudessa • valitsee perustellusti kohderyhmät omille tuotteilleen ja palveluilleen • laatii täsmennetyt liikeidean, jossa määrittelee yritystoimintansa tarvitsemat fyysiset, taloudelliset ja henkiset resurssit.
Tutkinnon suorittaja osaa laatia liiketoimintasuunnitelman.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Liiketoimintasuunnitelman laatiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon voimassa olevan lainsäädännön sekä muiden määräysten ja ohjeiden asettamat vaatimukset omalle yritystoiminnalleen

	<ul style="list-style-type: none"> • etsii tietoa sisustusalalan tulevaisuuden näkymistä ja alan kehittämisestä • analysoi etsimäänsä tietoa itse ja yhdessä yritystoiminnan asiantuntijoiden kanssa • vertailee mahdollisia eri yritysmuotoja riskeineen, vastuineen ja velvoitteineen • valitsee laatimansa liikeidean kannalta perustellusti sopivimman yritysmuodon • tekee realistisen suunnitelman valittujen asiakasryhmien saavuttamiseksi • valitsee laatimansa liikeidean kannalta perustellusti sopivimmat markkinointikanavat • visualisoi kuvin ja/tai sanoin tavoittelemaansa yritys- ja tuote- tai palveluimagoa • laatii yritykselleen realistisen rahoitussuunnitelman • laatii liiketoiminnalleen realistisen tulosbudjetin • analysoi mahdollisen yrityksensä toiminnan taloudellista elinkelpoisuutta yhdessä yritystoiminnan asiantuntijoiden kanssa • kuvailee yrityksen taloushallinnon järjestämisen • laatii kartoitusten ja analyysien pohjalta kirjallisen liiketoimintasuunnitelman tai kehittää jo laadittua liiketoimintasuunnitelmaa • arvioi ja pohtii liiketoimintasuunnitelmansa toteutumismahdollisuuksia.
Tutkinnon suorittaja osaa hinnoitella tuotteensa ja palvelunsa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tuotteiden ja palveluiden hinnoittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tuotteen tai palvelun työmäärän ja työn keston • liittää hintalaskelmaan materiaali- ja tarvikeostojen hinnan • ottaa hinnoittelulaskelmassa huomioon työkustannukset ja ulkopuoliset palvelut • hinnoittelee tuotteen tai palvelun kannattavasti.
Kannattavuuden arvioiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii yritykselleen karkean tulosennusteen • hankkii asiantuntijapalveluita mm. kirjanpito- ja verokysymysten ratkaisemiseen • tulkitsee yrityksen tilinpäätöstä vertaamalla sitä pääomiin, varallisuuteen, maksukykyyn ja tulokseen • pohtii taloudellisen toiminnan kehittämismahdollisuuksia tarvittaessa yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa.

Tutkinnon suorittaja osaa toteuttaa tuotanto- tai palveluprosessin.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Tuotanto- tai palveluprosessin suunnitteleminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • selvittää tuotantoon tai palveluun liittyvät riskit • päättää liikeidean mukaisesti, minkä osan tuotannosta tai palvelusta valmistaa itse ja minkä osan hankkii alihankkijoiden kautta • valitsee alihankkijat, tavarantoimittajat tai kumppanit yrityksen liikeidean ja taloudellisen kannattavuuden mukaisesti.
Tuotanto- tai palveluprosessin toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa tuotantoon tai palveluun liittyvää lainsäädäntöä, sopimuksia ja sitoumuksia • noudattaa tuotannossa tai palvelussa työturvallisuutta koskevia määräyksiä ja ohjeita • hyödyntää tuotantoon tai palveluun liittyviä raportteja ja tunnuslukuja seurannan välineenä • seuraa tuotanto- tai palveluprosessin tehokkuutta.
Tutkinnon suorittaja osaa kehittää omia yrittäjävalmiuksiaan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Omasta jaksamisesta huolehtiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • priorisoi työtehtäviään siten, että selviytyy asettamistaan tavoitteista • seuraa omaa ajankäyttöään ja aikaansaannoksiaan ja tarvittaessa muuttaa toimintaansa • pyrkii yrityksessään työhyvinvointia edistävään toimintaan • arvioi ja kehittää suunnitelmallisesti omaa ja mahdollisen työyhteisön työmotivaatiota, ammattitaitoa sekä yrittäjätaitojaan • kiinnittää huomiota hyvinvointiin vaikuttaviin asioihin, kuten viihtyisään työympäristöön.
Viestiminen vuorovaikutustilanteissa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilmaisee itseään selkeästi ja ymmärrettävästi • verkostoissa toimiessaan viestii vuorovaikutteisesti • käyttää tarvittaessa toista kotimaista kieltä tai vierasta kieltä asiakaspalvelu- ja sidosryhmätilanteessa • käyttää erilaisia kirjallisen ja suullisen viestinnän välineitä mukaan lukien tieto- ja viestintätekniikkaa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa laatimalla tai kehittämällä asiantuntijoiden kanssa yrityksen liikeideaa ja liiketoimintasuunnitelmaa.

Tutkintotilaisuuden työtehtäviä voivat olla esimerkiksi liikeidean ja liiketoimintasuunnitelman laatiminen tai jo olemassa olevan liiketoimintasuunnitelman kehittäminen, yrityksen uusien tuotteiden tai palveluiden täsmentäminen ja hinnoittelu, myynnin toimintojen kehittäminen ja yrityksen työhyvinvointia ylläpitävien toimintojen kehittäminen.

3.8 Tutkinnon osa muusta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta

Sisustusalan ammattitutkintoon voidaan sisällyttää valinnaisena yksi tutkinnon osa muusta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa aina kyseisestä tutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta, ja sisustusalan ammattitutkinnon suorittamisesta vastaava tutkintotoimikunta tunnustaa tämän tutkinnon osan osaksi sisustusalan ammattitutkintoa todistuksen perusteella.

Painettu
ISBN 978-952-13-5645-2
ISSN 1798-887X

Verkkajulkaisu
ISBN 978-952-13-5646-9
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet